YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
14 päivänä lokakuuta 2004 *

Asiassa C-409/02 P,

jossa on kyse yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta,

jonka on pannut vireille 18.11.2002

Jan Pflugradt, edustajanaan Rechtsanwalt N. Pflüger, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan keskuspankki, asiamiehinään V. Saintot ja T. Gilliams, joita avustaa Rechtsanwalt B. Wägenbaur, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Rosas, R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari), K. Lenaerts ja S. von Bahr,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.3.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.7.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Pflugradt vaatii valituksessaan yhdistetyissä asioissa T-178/00 ja T-341/00, Pflugradt vastaan Euroopan keskuspankki, 22.10.2002 annetun Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (viides jaosto) tuomion kumoamista (Kok. 2002, s. II-4035; jäljempänä valituksen kohteena oleva tuomio). Tällä tuomiolla hylättiin Pflugradtin kanne, jolla hän oli vaatinut Euroopan keskuspankin (jäljempänä EKP) kahden toimen (jäljempänä riidanalaiset toimet) kumoamista. Kyse on 23.11.1999 tehdystä arvioinnista (jäljempänä vuoden 1999 arviointikertomus), jossa arvioitiin Pflugradtin työsuoritus, ja 28.6.2000 laaditusta kirjelmästä, jossa vahvistettiin Pflugradtin toimenkuvaan kuuluvat työtehtävät (jäljempänä 28.6.2000 päivätty kirjelmä).

Oikeussäännöt

2 Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä (jäljempänä EKPJ:n perussääntö) tehdyssä EY:n perustamissopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa määrätään muun muassa seuraavaa:

"12 artikla

Päätöksentekoelinten velvollisuudet

12.3 EKP:n neuvosto hyväksyy työjärjestyksensä, jossa määritetään EKP:n sisäinen organisaatio ja sen päätöksentekoelimet.

— —

36 artikla

Henkilöstö

36.1 EKP:n neuvosto vahvistaa johtokunnan ehdotuksesta EKP:n henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot.

36.2 Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista EKP:n ja sen henkilöstön väliset riidat palvelussuhteen ehdoissa määrätyin rajoituksin ja edellytyksin."

3 Näiden määräysten perusteella EKP:n neuvosto hyväksyi 9.6.1998 tekemällään päätöksellä, jota muutettiin 31.3.1999 (EYVL 1999, L 125, s. 32), EKP:n henkilöstön palvelussuhteen ehdot (jäljempänä palvelussuhteen ehdot), joissa määrätään muun muassa seuraavaa:

"9. a) EKP:n ja sen työntekijöiden välisiä palvelussuhteita säännellään näiden palvelussuhteen ehtojen mukaisesti tehdyin työsopimuksin. Johtokunnan hyväksymissä henkilöstösäännöissä täsmennetään palvelussuhteen ehtojen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

— —

c) Palvelussuhteen ehtoihin ei sovelleta mitään tiettyä kansallista oikeutta. EKP soveltaa i) jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisiä yleisiä periaatteita, ii) yhteisön oikeuden (EY) yleisiä periaatteita ja iii) sosiaalipolitiikkaa koskeviin jäsenvaltioille osoitettuihin asetuksiin ja direktiiveihin (EY) sisältyviä oikeussääntöjä. EKP toteuttaa tällaiset lainsäädäntötoimet aina kun se on tarpeen. EKP ottaa tässä yhteydessä asianmukaisesti huomioon sosiaalipolitiikan alaa koskevat suositukset (EY). Tulkitessaan näiden palvelussuhteen ehtojen mukaisia oikeuksia ja velvoitteita EKP ottaa asianmukaisesti huomioon yhteisön toimielinten henkilöstöön sovellettavat asetuksissa, säännöissä ja oikeuskäytännössä vahvistetut periaatteet.

10. a) EKP:n ja sen toimihenkilöiden väliset työsopimukset tehdään palvelukseen ottamisesta laaditun kirjallisen asiakirjan muodossa, jonka toimihenkilö sitten allekirjoittaa. Näissä työhönottoasiakirjoissa on 14 päivänä lokakuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/533/ETY määritellyt työsopimusehdot — —.

— —

42. Sisäisten muutoksenhakukeinojen käyttämisen jälkeen riita-asia EKP:n ja sellaisen sen henkilöstöön kuuluvan tai kuuluneen henkilön välillä, johon sovelletaan näitä palvelussuhteen ehtoja, voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen käsittelemään ainoastaan toimen tai päätöksen lainmukaisuutta, ellei riita-asia ole luonteeltaan taloudellinen, jolloin yhteisöjen tuomioistuimen tuomiovalta on täydellinen."

4 EKP:n neuvosto hyväksyi EKPJ:n perussäännön 12.3 artiklan nojalla EKP:n työjärjestyksen, jota muutettiin 22.4.1999 (EYVL L 125, s. 34, oikaisu EYVL 2000, L 273, s. 40) ja jossa määrätään seuraavaa:

"11 artikla

EKP:n henkilöstö

11.1 Jokaiselle EKP:n henkilöstöön kuuluvalle kerrotaan hänen asemansa EKP:n organisaatiossa, esimieslinjansa ja ammatilliset vastuualueensa.

— —

21 artikla

Palvelussuhteen ehdot

21.1 EKP:n ja sen henkilöstön välinen palvelussuhde määritetään palvelussuhteen ehdoissa ja henkilöstösäännöissä.

21.2 EKP:n neuvosto hyväksyy ja tarkistaa johtokunnan ehdotuksesta palvelussuhteen ehdot. Yleisneuvostoa kuullaan tässä työjärjestyksessä määrätyn menettelyn mukaisesti.

21.3 Palvelussuhteen ehdot pannaan täytäntöön henkilöstösäännöillä, jotka johtokunta hyväksyy ja tarkistaa."

Valituksen perustana olevat tosiseikat

5 Kantaja on työskennellyt EKP:n palveluksessa 1.7.1998 alkaen. Hän on työskennellyt tietotekniikan pääosastossa (jäljempänä PO IS), jossa hän on palvelukseenottamisestaan lähtien toiminut "Unix-asiantuntijoiden koordinaattorina".

6 Kantaja hyväksyi 9.10.1998 asiakirjan nimeltä "Unix-koordinaattorin velvollisuudet", joka toimitettiin hänelle 5.10. ja joka sisälsi luettelon kantajan työhön liittyvistä erilaisista tehtävistä. Näiden työtehtävien joukossa mainittiin Unix-ryhmään kuuluvien henkilöiden arviointikertomusten laatiminen.

7 EKP lähetti kantajalle 13.10.1998 taannehtivasti 1.7.1998 alkaen sovellettavan työhönottoasiakirjan.

8 PO IS:n johtaja ilmoitti kantajalle 14.10.1999, ettei kantajan tehtävänä ollut laatia arviointikertomuksia Unix-ryhmään kuuluvista henkilöistä.

9 Kantajan yksikön päällikkö piti kantajalle 23.11.1999 arviointihaastattelun. Yksikön päällikkö kirjasi arvionsa kantajasta tehtyyn arviointikertomukseen vuodelta 1999, joka on asiassa T-178/00 riitautettu toimi.

10 Kantaja esitti 12.1.2000 useita huomautuksia hänestä tehdyistä arvioista ja ilmoitti vuoden 1999 arviointikertomuksessa pidättävänsä itselleen "oikeuden epäoikeudenmukaisen arvioinnin kiistämiseen".

11 Kantaja vaati 10.3.2000 palvelussuhteen ehtojen 41 artiklan nojalla, että vuoden 1999 arviointikertomusta tarkasteltaisiin hallinnollisesti uudelleen ("administrative review"), koska se perustuu virheellisiin tosiseikkoihin ja siten loukkaa kantajan sopimukseen perustuvia oikeuksia. Lisäksi kantaja vaati, että muiden puolueettomien henkilöiden olisi suoritettava vuoden 1999 osalta uusi arviointimenettely.

12 PO IS:n johtaja kiisti 10.4.2000 kantajan väitteet siitä, että vuoden 1999 arviointikertomuksessa oli tosiseikkoihin liittyviä virheitä, ja hylkäsi kantajan vaatimuksen uudesta arviointimenettelystä.

13 Kantaja valitti tästä 9.5.2000 EKP:n pääjohtajalle ("grievance procedure") pääosin niillä samoilla perusteilla, joihin oli vedottu hallinnollisen uudelleentarkastelumenettelyn osalta.

14 EKP:n pääjohtaja hylkäsi tämän valituksen 8.6.2000.

15 PO IS:n johtaja toimitti kantajalle 28.6.2000 päivätyssä kirjelmässä luettelon kantajan pääasiallisista työtehtävistä korostaen käyttävänsä tätä luetteloa vuosittaisen arviointinsa perustana. Tämä asiakirja on kanteen kohteena asiassa T-341/00.

Valituksen kohteena oleva tuomio

16 Yhdistettyään asiat T-178/00 ja T-341/00 yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi asiassa T-178/00 nostetun kanteen osalta, että Pflugradt vaati vuoden 1999 arviointikertomuksen kumoamista yhtäältä siksi, että häneltä oli sen avulla siirretty pois UNIX-ryhmän jäsenten arviointitehtävä, ja toisaalta siksi, että siinä oli useita virheellisiä arviointeja.

17 Torjuakseen nämä väitteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksen kohteena olevan tuomionsa 49 ja 53 kohdassa, että vaikka EKP:n ja sen henkilöstön väliset palvelussuhteet ovat sopimusperusteisia ja vaikka onkin totta, että sopimusten sitovuus estää EKP:tä työnantajana muuttamasta työsopimusten täytäntöönpanoedellytyksiä ilman kyseisten työntekijöiden suostumusta, tämä periaate koskee vain työsopimuksen olennaisia kohtia.

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi saman tuomion 54 kohdassa tältä osin seuraavaa:

"EKP:lla on kaikkien muiden toimielinten tai yritysten tavoin laaja harkintavalta toimintansa järjestämisessä ja henkilöstönsä hallinnoinnissa. Yhteisöjen toimielimenä sillä on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se järjestää yksikkönsä ja kuinka se yleisen edun mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi määrää palveluksessaan olevan henkilöstön asemapaikat (ks. vastaavasti asia 69/83, Lux v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 21.6.1984, Kok. 1984, s. 2447, 17 kohta; asia C-294/95 P, Ojha v. komissio, tuomio 12.11.1996, Kok. 1996, s. I-5863, 40 kohta; asia T-33/90, von Bonkewitz-Lindner v. parlamentti, tuomio 6.11.1991, Kok. 1991, s. II-1251, 88 kohta ja asia T-176/979, Hick v. talous- ja sosiaalikomitea, tuomio 9.6.1998, Kok. H. 1998, s. I-A-281 ja II-845, 36 kohta). Näin ollen EKP voi ajan myötä kehittää sen ja työtekijöidensä välisiä työsuhteita yksikön edun mukaisesti työn tehokkaan organisoinnin varmistamiseksi, erilaisten työtehtävien jakamiseksi johdonmukaisesti eri työntekijöiden kesken sekä muuttuviin tarpeisiin vastaamiseksi. Työntekijä, joka

on otettu palvelukseen toistaiseksi ja siten mahdollisesti siihen asti, kunnes hän täyttää 65 vuotta, ei voi perustellusti odottaa, että kaikki sisäiseen organisaatioon liittyvät yksityiskohdat pysyvät muuttumattomina hänen koko uransa ajan tai että hän säilyttää tuon koko ajan ne työtehtävät, jotka hänelle annettiin hänen palvelukseenottamisensa yhteydessä."

19 Valituksen kohteena olevan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion 58–60 kohdassa todetaan seuraavaa:

"58 On totta, että siitä huolimatta, että kantajan työtehtäviä on muutettu, hän on säilyttänyt työnsä 'Unix-asiantuntijoiden koordinaattorina' eli palkkaluokkaan G kuuluvana ammattilaisena, sekä siihen liittyvän palkkauksen.

59 Kyseisestä 5.10.1998 päivätystä toimenkuvauksesta ilmenee, että Unix-asiantuntijoiden koordinaattorin virka on luonteeltaan lähinnä tekninen, sillä henkilöstöön ja hallintoon liittyvät tehtävät ovat ainoastaan toissijaisia. Tämän vuoksi vain Unix-ryhmään kuuluvien henkilöiden työn vuosittaista arviointia koskevan tehtävän poistaminen ei merkitse, että kantajan tehtäviä vähennettäisiin siten, että ne eivät enää olisi hänen virkansa mukaisia. Tältä osin on korostettava, että on selvää, että kantaja ei ole koskaan voinut arvioida Unix-ryhmään kuuluvia henkilöitä, sillä tämä vastuu on poistettu kantajalta jo ennen sitä, kun EKP aloitti henkilöstönsä ensimmäisen vuosittaisen arvioinnin. Näin ollen kyseinen muutos ei vähennä kantajan työn arvoa eikä sitä siten voida pitää työsopimuksen olennaisten kohtien vastaisena.

60 Kantajan väitteet eivät siis ole perusteltuja. Tämän vuoksi tämä kanneperuste on hylättävä."

20 Valituksen kohteena olevan tuomion 68–71 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa seuraavaa hylätäkseen vuoden 1999 arviointikertomuksessa olleita lausumia koskevan väitteen:

"68 Vaikka kantaja väittää, että vuoden 1999 arviointikertomus perustuu asiallisesti virheellisiin tosiseikkoihin, hän pyrkii tosiasiallisesti asettamaan kyseenalaiseksi esimiehensä tekemät arvioinnit hänen työstään vuoden 1999 aikana.

69 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiana ei kuitenkaan ole korvata sellaisten henkilöiden arviointia, joiden tehtävänä on kantajan työn arvioiminen, omalla arvioinnillaan. Yhteisön muiden toimielinten ja laitosten tavoin EKP:lla on nimittäin laaja harkintavalta arvioidessaan työntekijöidensä työtä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harjoittama EKP:n työntekijän vuosittaiseen arviointikertomukseen sisältyvien arviointien laillisuusvalvonta koskee ainoastaan mahdollisia muotovirheitä, näihin arviointeihin sisältyviä tosiseikkoja koskevia ilmeisiä virheitä sekä mahdollista harkintavallan väärinkäyttöä (ks. vastaavasti asia T-63/89, Latham v. komissio, tuomio 24.1.1991, Kok. 1991, s. II-19, 19 kohta).

70 Esillä olevassa asiassa kantaja ei ole osoittanut tällaisten seikkojen olemassaoloa, minkä vuoksi hänen väitteitään ei voida hyväksyä.

71 Lisäksi vuoden 1999 arviointikertomuksen perustelut ovat riittävän täsmällisiä, jotta ne täyttävät EKP:n tekemiin päätöksiin EKPJ:n perussäännön 34.2 artiklan nojalla sovellettavan EY 253 artiklan mukaiset vaatimukset."

21 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi asiassa T-341/00 nostetun kanteen osalta, että Pflugradt oli vaatimuksillaan pyrkinyt saamaan kumotuksi 28.6.2000 päivätyn kirjelmän, jolla EKP oli muuttanut hänen työtehtäviään.

22 Valituksen kohteena olevan tuomionsa 81 ja 82 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin myönsi, että kyseinen kirje oli kantajalle vastainen toimi, ja totesi tällä perusteella kanteen täyttävän tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

23 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kuitenkin vaatimukset aineellisilta osin todeten tuomionsa 89 ja 90 kohdassa seuraavaa:

"89 Ensinnäkin kuten edellä 54 kohdassa on todettu asian T-178/00 osalta, kantaja ei voi perustellusti odottaa säilyttävänsä eläkeikään saakka niitä erityisiä tehtäviä, jotka EKP antoi hänelle hänen palvelukseenottamisensa yhteydessä. Näin ollen kantajalla väitetysti olevaan yksinomaiseen toimivaltaan liittyvät vaatimukset on hylättävä.

90 Toisaalta sen kysymyksen osalta, onko EKP selvästi ylittänyt organisointivaltansa rajat, kun se on muuttanut kantajan työtehtäviä yksipuolisesti, on todettava, että on kiistatonta, että nämä muutokset on toteutettu yksikön edun mukaisesti. Kantaja ei ole esittänyt väitteidensä tueksi sellaisia erityisiä seikkoja, joilla se voisi osoittaa, että nämä muutokset voisivat vaikuttaa hänen työsopimuksensa olennaisiin kohtiin siten, että hänen työtehtävänsä vähenisivät selvästi alle sen, mikä vastaa hänen työtään, minkä vuoksi nämä muutokset huonontaisivat hänen työtään. Päinvastoin on todettava, että kantaja säilyttää Unix-järjestelmään ja Unix-asiantuntijoiden koordinointiin liittyvät pääasialliset työtehtävänsä. Näin ollen on hylättävä kantajan väitteet hänen työnsä huonontumisesta."

Asianosaisten vaatimukset

24 Pflugradt vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa valituksen kohteena olevan tuomion

— kumoaa vuoden 1999 arviointikertomuksen

— kumoaa 28.6.2000 laaditun kirjelmän siltä osin kuin siinä muutetaan valittajan työtehtäviä

— velvoittaa EKP:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25 EKP vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— hylkää valituksen

— velvoittaa Pflugradtin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

26 Pflugradt on esittänyt lukuisia valitusperusteita. Hän väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen syyllistyneen oikeudellisiin virheisiin, vääristelleen kanteessa esitettyjä väitteitä, perusteluja ja todistustosiseikkoja, rikkoneen näytön arviointia koskevia sääntöjä ja syyllistyneen tuomionsa perusteluissa ristiriitaisuuksiin.

27 Valittajan esittämät valitusperusteet voidaan ryhmitellä kolmeen ryhmään, eli niihin, jotka koskevat EKP:n ja sen henkilöstön välisten palvelussuhteiden sopimusperusteisuutta, niihin, jotka koskevat yhteisön henkilöstöä koskevien periaatteiden virheellistä soveltamista, ja niihin, jotka koskevat tosiseikkoja, joihin vuoden 1999 arviointikertomus perustui.

Valitusperusteet, jotka koskevat EKP:n ja sen henkilöstön välisten palvelussuhteiden sopimusperusteista luonnetta

28 Pflugradt väittää, että EKP:n ja sen henkilöstön väliset oikeudelliset suhteet ovat sopimusperusteisia kuten EKPJ:n perussäännön 36.1 artiklan mukaisesti säädettyjen palvelussuhteen ehtojen 9 artiklan a kohdan ensimmäisessä virkkeessä määrätään, eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin näin voinut oikeudelliseen virheeseen syyllistymättä perustaa kantaansa EKP:n organisaatiovaltaa määrittäessään oikeuskäytäntöön, joka koskee EY 283 artiklassa tarkoitettuja sääntöjä virkamiesten ja muun henkilöstön määräämisestä tehtäviinsä.

29 Aluksi on muistettava, että EKPJ:n perussäännön 36.2 artiklan ja palvelussuhteen ehtojen 42 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan EKP:n ja sen henkilöstön välisiä riita-asioita ainoastaan kyseessä olevan toimen tai päätöksen lainmukaisuuden osalta, ellei riita-asia koske taloudellisia kysymyksiä.

30 Esillä olevassa asiassa on selvää, että asia, jonka Pflugradt saattoi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi, ei ole luonteeltaan taloudellinen. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei pitänyt lausua muusta kuin riidanalaisten toimien lainmukaisuudesta, eli varmistua siitä, että toimien tekijät ovat noudattaneet lakiin perustuvia velvollisuuksiaan, eikä suinkaan lausua siitä, olivatko EKP:n toimet kyseessä olevan työsopimuksen ehtojen tai sen täytäntöönpanoedellytysten mukaisia.

31 Tässä yhteydessä todettakoon, että EKP:n ja sen toimihenkilöiden välinen palvelussuhde määritellään palvelussuhteen ehdoissa, jotka EKP:n neuvosto hyväksyy johtokunnan esityksestä EKPJ:n perussäännön 36.1 artiklan perusteella. Näiden ehtojen 9 artiklan a kohdassa määrätään, että EKP:n ja sen työntekijöiden välisiä palvelussuhteita säännellään näiden palvelussuhteen ehtojen mukaisesti tehdyin työsopimuksin. Näiden ehtojen 10 artiklan a kohdassa määrätään, että EKP:n ja sen henkilöstön väliset työsopimukset tehdään työhönottoasiakirjan muodossa, jonka toimihenkilö sitten allekirjoittaa.

32 Todettakoon, että nämä säännökset ovat analogisesti samat kuin Euroopan investointipankin (jäljempänä EIP) henkilöstösäännön määräykset. Viimeksi mainittujen perusteella yhteisöjen tuomioistuin on voinut todeta, että EIP:n ja sen toimihenkilöiden välisiä suhteita sääntelevä järjestelmä on luonteeltaan sopimusperusteinen ja rakennettu näin periaatteelle, jonka mukaan EIP:n ja sen yksittäisten toimihenkilöiden välillä tehdyt sopimukset ovat näiden kummankin osapuolen tahdonilmaisun tulos (asia 110/75, Mills v. Euroopan investointipankki, tuomio 15.6.1976, Kok. 1976, s. 955, 22 kohta ja asia C-449/99 P, Euroopan investointipankki v. Hautem, tuomio 2.10.2001, Kok. 2001, s. I-6733, 93 kohta).

33 On siis todettava, että EKP:n ja sen toimihenkilöiden välinen palvelussuhde on luonteeltaan työsopimusoikeudellinen eikä virkamiesoikeudellinen.

34 Kyseessä oleva sopimus on kuitenkin tehty sellaisen yhteisön elimen kanssa, jonka tehtävät ovat yleishyödyllisiä ja joka on valtuutettu vahvistamaan määräyksillä säännöt, joita sovelletaan sen henkilöstöön. Tästä seuraa, että tällaisen sopimuksen sopimuspuolten tahdonilmaisuja välttämättä rajoittavat kaikki ne velvoitteet, jotka johtuvat tästä erityisestä tehtävästä ja jotka koskevat niin EKP:n johtoelimiä kuin sen toimihenkilöitä. On selvää, että palvelussuhteen ehtojen tarkoituksena on näiden velvoitteiden täyttäminen ja se, että pankki pystyy palvelussuhteen ehtoja koskevan päätöksen kolmannen perustelukappaleen mukaisesti turvaamaan "henkilöstönsä itsenäisyyden, pätevyyden, tehokkuuden ja riippumattomuuden korkean tason — —".

35 Tältä osin palvelussuhteen ehtojen 9 artiklan a kohdassa määrätään, että työsopimukset tehdään näiden ehtojen mukaisesti. Allekirjoittamalla näiden ehtojen 10 a artiklassa tarkoitetun palvelukseen ottamisesta laaditun asiakirjan toimihenkilöt sitoutuvat noudattamaan näitä ehtoja ilman että heillä olisi mahdollisuus erikseen neuvotella niistä. Palvelussuhteen ehtojen hyväksyminen rajoittaa tällä tavoin tahdonilmaisuihin perustuvaa sopimusta. Lisäksi on muistettava oikeuksia ja velvollisuuksia koskevan tulkinnan osalta, että palvelussuhteen ehtojen 9 artiklan c kohdassa määrätään, että EKP ottaa asianmukaisesti huomioon yhteisön toimielinten henkilöstöön sovellettavat asetuksissa, säännöissä ja oikeuskäytännössä vahvistetut periaatteet.

36 EKP:n henkilöstön työsopimuksissa voi olla muitakin ehtoja, jotka kyseinen toimihenkilö on hyväksynyt sellaisten neuvottelujen tuloksena, jotka koskevat esimerkiksi hänelle osoitettujen tehtävien olennaisia luonteenpiirteitä. Tällaisten ehtojen olemassaolo ei kuitenkaan estä EKP:n johtoelimiä käyttämästä niille kuuluvaa harkintavaltaa niitä toimenpiteitä toteutettaessa, jotka johtuvat niistä

yleishyödyllisistä velvoitteista, joita sille kuuluvasta erityisestä tehtävästä aiheutuu. Jotta johtoelimet pystyisivät vastaamaan tällaisiin vaatimuksiin ja erityisesti jotta pankki pystyisi sopeutumaan uusiin tarpeisiin, saattavat sen johtoelimet kuitenkin joutua tekemään päätöksiä tai päättämään yksipuolisesti toimista, jotka saattavat muuttaa muun muassa työsopimusten täytäntöönpanoedellytyksiä.

37 Tästä seuraa, että tätä valtaa käyttäessään EKP:n johtoelimet ovat tilanteessa, joka ei millään tavalla eroa tilanteesta, jossa muut yhteisön toimi- tai muut elimet ovat toimihenkilöidensä työsuhteiden osalta.

38 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen täysin perustellusti arvioinut riidanalaisten toimien lainmukaisuutta niiden periaatteiden kannalta, joita sovelletaan kaikkiin yhteisöjen toimi- ja muiden elinten toimihenkilöihin. Tästä johtuen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole jättänyt ottamatta huomioon sitä, että EKP:n henkilöstöön kuuluvien asema on sopimusoikeudellinen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole myöskään syyllistynyt oikeudelliseen virheeseen todetessaan tuomionsa 59 kohdassa, ettei kyseessä olevien työtehtävien muuttamista voida pitää työsopimuksen olennaisten ehtojen vastaisena.

39 Torjuessaan näiltä osin esitetyt väitteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole myöskään loukannut toimielinten välisen tasapainon periaatetta taikka näytön arviointia koskevia sääntöjä, vaikka Pflugradt näin väittääkin, eikä vääristellyt Pflugradtin esittämiä väitteitä ja perusteluja.

40 EKP:n ja sen henkilöstön välisten palvelussuhteiden sopimusperusteisuutta koskevat valitusperusteet on siis hylättävä.

Kanneperusteet, jotka koskevat niitä periaatteita, joiden mukaan henkilöstö määrätään tehtäviinsä

41 Pflugradt väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut näitä periaatteita, kun se on perusteettomasti soveltanut EKP:n henkilöstöön niitä periaatteita, jotka sääntelevät henkilöstön määräämistä tehtäviinsä yhteisön julkisoikeudellisia palvelussuhteita koskevien sääntöjen mukaan.

42 On muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä yhteisöjen toimielimille on annettu laaja harkintavalta sen suhteen, kuinka ne järjestävät yksikkönsä niille uskottujen tehtävien mukaisesti, ja sen suhteen, kuinka ne näiden tehtävien hoitamiseksi määräävät palveluksessaan olevan henkilöstön asemapaikat, kunhan tämä asemapaikkojen määrääminen tapahtuu toimen ja palkkaluokan vastaavuutta noudattaen (ks. em. asia Luxemburg v. tilintarkastustuomioistuin, tuomion 17 kohta ja asia 19/87, Hecq v. komissio, tuomio 23.3.1988, Kok. 1988, s. 1681, 6 kohta ja em. asia Ojha v. komissio, tuomion 40 kohta).

43 Tämän tuomion 34 kohdassa mainittujen syiden perusteella EKP:lla on aivan samalla tavoin oltava laaja harkintavalta päättäessään alaistensa yksikköjen organisaatiosta niiden tehtävien mukaisesti, jotka sille on annettu, ja tästä johtuen ja näiden tehtävien toteuttamiseksi määritellessään tai määritellessään uudelleen tehtävät, jotka se on antanut henkilöstönsä hoidettavaksi, edellyttäen, että tätä valtaa käytetään puhtaasti kulloinkin kyseessä olevan yksikön edun mukaisesti ja niitä ura-alueita ja palkkaluokkia noudattaen, jotka kuuluvat kullekin toimihenkilölle hänen työsopimuksensa mukaisesti.

44 Valituksen kohteena olevan tuomion 58 kohdassa todetaan, että siitä huolimatta, että kantajan työtehtäviä on muutettu, hän on säilyttänyt työnsä "Unix-asiantuntijoiden koordinaattorina" eli palkkaluokkaan G kuuluvana ammattilaisena sekä siihen liittyvän palkkauksen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin todennut

oikeudelliseen virheeseen syyllistymättä, että asianomaisen henkilön työtehtävät oli määritelty uudelleen muuttamatta kuitenkaan virkaa tai palkkaluokkaa, jossa hän oli tähän asti ollut.

45 Pflugradt ei tässä yhteydessä voinut tehokkaasti vedota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa siihen, että häneen ja tiettyihin muihin EKP:n työntekijöihin kohdistuneet yksittäiset palkkaluokan vahvistamista koskevat päätökset olisivat lainvastaisia, koska riidanalaiset toimet eivät missään tapauksessa ole missään yhteydessä näihin päätöksiin. Valittaja ei siis näin ollen voi väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi jättänyt lausumatta tästä lainvastaisuutta koskevasta väitteestä, eikä vedota tässä yhteydessä näytön arviointia koskevien sääntöjen rikkomiseen.

46 Pflugradt väittää lisäksi, että koska EKP ei ollut vedonnut yksikön etuun, ei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi saanut tuomionsa 90 kohdassa todeta, että kantaja ei ollut kiistänyt sitä, että hänen työsopimuksensa muuttaminen oli tapahtunut yksikön edun vuoksi, ja rikkoa näin todistustaakkaa koskevia sääntöjä.

47 Huomattakoon kuitenkin, että tällä lausumalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ainoastaan todennut sen, että minkäänlaista väittelyä ei asian osapuolten välillä ole käyty siitä, oliko riidanalaiset toimet annettu yksikön edun mukaisesti. Pflugradt oli kiistänyt näiden toimien lainmukaisuuden, joten hänen, eikä EKP:n, olisi pitänyt vedota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa siihen, etteivät ne täyttäneet laillisia edellytyksiä, kuten sitä, että toimista ei ollut päätetty yksikön edun mukaisesti. Koska Pflugradt ei ollut vedonnut tähän, ei hän voi perustellusti vedota siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tässä yhteydessä rikkonut todistustaakan siirtymistä koskevia sääntöjä.

48 Pflugradt väittää vielä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellut ristiriitaisesti valituksen kohteena olevan tuomion 59–90 kohdan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tuomionsa 59 kohdassa, että vuoden 1999

arviointikertomuksella tehty muutos Pflugradtille osoitettuihin tehtäviin ei UNIX-työryhmän jäsenten arvioinnin osalta koskenut työsopimuksen olennaista kohtaa. Ja vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoikin tuossa yhteydessä tämän seikan riittäväksi todetakseen, ettei kyseinen kertomus ollut lainvastainen, se ei kuitenkaan näin halunnut sulkea pois sitä mahdollisuutta, että silloin kun muutos koskee jotakin muuta työsopimuksen kohtaa, voidaan tällaisen muutoksen katsoa liittyvän yksikön etuun. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei näin ollen ole tuomionsa perusteluissa ollut ristiriitainen, kun se on tuomionsa 90 kohdassa arvioinut 28.6.2000 päivätyn kirjelmän lainmukaisuutta yksikön etuun liittyvien seikkojen kannalta.

49 Valitusperusteet, jotka koskevat niiden periaatteiden soveltamista, joiden mukaan henkilöstö määrätään tehtäviinsä, on siis hylättävä.

Niitä tosiseikkoja koskevat valitusperusteet, joita käytettiin vuoden 1999 arviointikertomuksen perusteena

50 Pflugradt väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemyksestä poiketen, ettei hän ole riitauttanut asiassa EKP:n hänestä vuoden 1999 arviointikertomuksessa tekemää arviota vaan ne tosiseikat, jotka olivat tämän arvioinnin perusteena.

51 On totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksen kohteena olevan tuomionsa 68 kohdassa katsonut, että vaikka kantaja väittää, että vuoden 1999 arviointikertomus perustuu virheellisiin tosiseikkoihin, on hän pyrkinyt itse asiassa kyseenalaistamaan niiden arviointien pätevyyden, jotka hänen esimiehensä olivat tehneet hänen työsuorituksestaan kyseisenä vuonna.

52 Vaikka tätä näkemystä voidaankin pitää epäselvänä, ei sen voida, valittajan väitteistä poiketen, katsoa merkitsevän hänen esittämiensä perusteiden vääristelyä tai todisteiden arviointia koskevien sääntöjen rikkomista. Riitauttaessaan tosiseikat, joille arviointi perustuu, valittaja riitauttaa välttämättä myös arvioinnin pätevyyden.

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tuomionsa 69 kohdassa, että sen harjoittama arviointien laillisuusvalvonta koskee ainoastaan mahdollisia muotovirheitä, näihin arviointeihin sisältyviä tosiseikkoja koskevia ilmeisiä virheitä sekä mahdollista harkintavallan väärinkäyttöä. Tuomionsa 70 kohdassa se katsoi, että Pflugradt ei ollut kyennyt esittämään näyttöä siitä, että asiassa vallitsisivat tällaiset olosuhteet. Näin se katsoi, ettei ilmeisistä arviointivirheistä kantajan väitteistä poiketen ollut näyttöä, ja lausui tosiseikkojen virheellisyyttä koskevasta kanneperusteesta, josta Pflugradtin olisi pitänyt esittää näyttöä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei siis ole lähtenyt siitä olettamuksesta, että arvioinnit ovat lainmukaisia, eikä se ole rikkonut näytön arviointia koskevia sääntöjä.

54 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhearviointia katsoessaan, ettei sen tehtävänä ole arvioida kantajan työsuoritusta niiden henkilöiden sijasta, joille tällaisen arvioinnin tekeminen kuuluu (asia 29/70, Marcato v. komissio, tuomio 17.3.1971, Kok. 1971, s. 243, 7 kohta ja asia 207/81, Ditterich v. komissio, tuomio 5.5.1983, Kok. 1983, s. 1359, 13 kohta).

55 Vaikka Pflugradt onkin halunnut kiistää yhteisöjen tuomioistuimessa ne tosiseikkoja koskevat näkemykset, joille vuoden 1999 arviointikertomus perustuu, ei tällaista väitettä voida ottaa tutkittavaksi nyt käsiteltävänä olevan valituksen yhteydessä. EY 225 artiklasta ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklasta seuraa, että valitus voi koskea vain oikeuskysymyksiä (ks. mm. asia C-470/00 P, parlamentti v. Ripa di Meana ym., tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4167, 40 kohta).

56 Vuoden 1999 arviointikertomuksen perustana olevia tosiseikkoja koskevat valitusperusteet on siis myös hylättävä.

57 Edellä esitetystä seuraa, että Pflugradtin valitus on kokonaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

58 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan, jota sovelletaan valitusmenettelyyn sen 118 artiklan nojalla, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 70 artiklan mukaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan. Työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan nojalla 70 artiklaa ei kuitenkaan sovelleta toimielinten virkamiesten tai muuhun henkilöstöön kuuluvan henkilön toimielintä vastaan tekemään valitukseen. EKP on vaatinut valittajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Pflugradt velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset